

PĀRNEŠANAS FAKTORI

INFCĒTĀ CILVĒKA:

- asinis;
- citi ķermeņa bioloģiskie šķidrums (cerebrospinālais, sinoviālais, pleiras, peritoneālais, perikarda un amnija šķidrums, sperma, vaginālais sekrēts, krūts piens, brūču izdalījumi);
- audi vai orgāni;
- vīrusu kultūras;
- kontaminēti vides priekšmeti.

Netiek uzskatīti par potenciāli infekcioziem – izkārnījumi, deguna izdalījumi, siekalas, krēpas, sviedri, asaras, urīns un vemšanas masas, JA VIEN TIE NESATUR ASINIS.

EKSPOZĪCIJAS VEIDI

- Perkutāni – saduršanās ar adatu vai ievainojums ar asu priekšmetu.
- Kontakta ceļā – caur gļotādu (deguns, mute, acis) vai bojātu ādu (nobražumi, dermatīts u. c.).

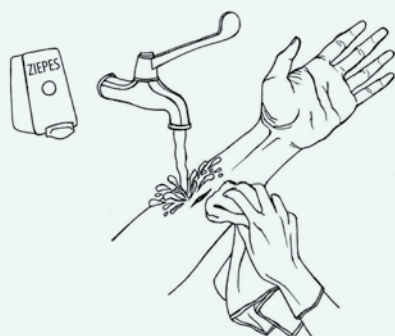

Ja āda nav bojāta, tā aizsargā no vīrusa iekļūšanas cilvēka organismā!

RĪCĪBA EKSPOZĪCIJAS GADĪJUMĀ

1 PIRMĀS PALĪDZĪBAS SNIEGŠANA

→ Perkutāna bojājuma gadījumā pirms pārsēja uzlikšanas:

- neberzējot mazgāt ādas brūci ar ūdeni un ziepēm
- 3-5 minūtes skalot brūci zem tekoša ūdens

- ļaut brūcei brīvi asiņot, nesaspiežot bojājuma vietu

→ Kontakta gadījumā ar gļotādu vai bojātu ādu:

muti, degunu un ādu skalot ar tīru ūdeni vismaz vienu minūti

acis skalot ar tīru ūdeni, fizioloģisku šķīdumu vai sterilu ūdeni

ja lieto kontaktlēcas, acis skalot pirms un atkārtoti pēc kontaktlēcu izņemšanas

2 REĢISTRĀCIJA UN ZIŅOŠANA

- Par notikušo negadījumu ziņo tiešajam darba vadītājam vai darba aizsardzības speciālistam;
- noformē aktu, kurā norāda negadījuma datumu un laiku, vietu, darbības, kuru rezultātā noticis negadījums, izmantotos aizsarglīdzekļus (cimdi, aizsargbrilles, maska u.c.), pieejamo informāciju par iespējamo inficēšanās faktoru vai avotu, nepieciešamības gadījumā pieaicinot lieciniekus;
- aktu paraksta persona, kura izmeklē nelaimes gadījumu, un liecinieki, ja tādi ir;
- organizē darbinieka un iespējamā avota infekcijas statusa noskaidrošanu un, ja nepieciešams, laboratorisko izmeklēšanu.

Detalizēti rīcību nosaka Ministru kabineta 2009. gada 25. augusta noteikumi Nr. 950 "Nelaimes gadījumu darbā izmeklēšanas un uzskaites kārtība".

3

PĒCEKSPŪZĪCIJAS PROFILAKSE (PEP)

PĒCEKSPŪZĪCIJAS PROFILAKSE (PEP) NOZĪMĒ ZĀĻU LIETOŠANU, LAI EKSPŪZĪCIJAS GADĪJUMĀ NOVĒRSTU INFICĒŠANOS AR HIV.

Izšķiroši svarīgi maksimāli ātri veikt profesionālo riska izvērtējumu un, ja nepieciešams, uzsākt PEP! Ir svarīga katra stunda! Jo ātrāk tiek uzsākta PEP, jo labāk.

Pēc ekspozīcijas (ne vēlāk kā **48** st. laikā) vērsties SIA "Rīgas Austrumu klīniskās universitātes slimnīcas" (RAKUS)

Latvijas Infektoloģijas centra uzņemšanas nodaļā:

 08.00-19.00

 Rīgā, Linezera ielā 3

 67014552

bet RAKUS darbiniekiem Infektoloģijas poliklīnikā:

 9.00-16.00

 Rīgā, Linezera ielā 3

 67014532

vai uzņemšanas nodaļā:

 16.00-19.00

IERODOTIES UZŅEMŠANAS NODAĻĀ, ĀRSTS:

veic profesionālu inficēšanās riska izvērtēšanu;

ja nepieciešams, uzsāk specifisko HIV PEP (ilgst 30 dienas);

izvērtē cietušā imunizācijas statusu pret B hepatītu un, ja nepieciešams, uzsāk B hepatīta vakcināciju pēc paātrinātas shēmas;

organizē cietušā laboratorisko pārbaudi uz HIV, B hepatītu un C hepatītu;

organizē medicīnisko novērošanu 6 mēnešus un papildu laboratoriskās pārbaudes (3 reizes).

Asa priekšmeta laboratoriskās pārbaudes rezultāts neietekmē lēmuma pieņemšanu par pēcekspozīcijas profilaksi! Adatu vai citu asu priekšmetu pārvadāšana uz laboratoriju, lai veiktu to pārbaudi, rada papildu riskus! Aso priekšmetu ievieto savākšanas konteinerā atbilstoši iestādes atkritumu apsaimniekošanas kārtībai.

IERAŠANĀS LATVIJAS INFEKTOĻĪJAS CENTRĀ

Līdzī jābūt: sastādītajam aktam par notikušo ekspozīciju un bioloģiskā materiāla paraugam, ar kuru notikusi saskare, ja tāds ir pieejams.

Ja aktu nav iespējams iesniegt uzreiz, to nosūta, tiklīdz tas ir sastādīts.

Ārstniecības iestādei, kur ir noticis nelaimes gadījums, ieteicams:

- ja persona (**avots**) ir **zināma**, noteikt infekciju statusu vai veikt seroloģisku testēšanu ar personas piekrišanu, kā arī izvērtēt klīniskās pazīmes;
- laboratoriski pārbaudīt antivielu līmeni pret B hepatītu, ja darbinieks iepriekš vakcinēts.

